

I Japan er den økonomiske situation yderligere forværret, og der er udsigt til negativ vækst i år og nulvækst næste år.

De nye markeder er sædvanligvis mere skrøbelige økonomier, og i perioder med global afmatning rammes disse lande særligt hårdt. Det kan også forventes i den nuværende situation. På forhånd er situationen i Argentina, Brasilien og Tyrkiet ikke for god. Omvendt er situationen i Rusland og i flere af de asiatiske økonomier bedre, fordi disse økonomier efter kriserne i 1997/98 har gennemløbet en tilpasning.

Den *usikkerhed*, der knytter sig til væksten i den internationale økonomi, udspiller sig primært gennem faldende aktiekurser med deraf følgende formuetab, der påvirker investeringer og privatforbrug negativt. Også stigende usikkerhed i almindelighed hos forbrugere og virksomheder skønnes at føre til udskydelse af investeringer og privatforbrug med faldende forbrugs- og investeringskvote til følge. Meget afhænger netop af, hvordan usikkerheden hos forbrugere og virksomheder udvikler sig i den kommende tid, og det er et af de centrale usikkerhedsmomenter i prognosen.

Tidspunktet for et fornyet opsving i den internationale økonomi vurderes at være udskudt til midten af 2002. Det skal ses i lyset af, at de negative effekter af terrorhandlingen og den efterfølgende indsats først efterhånden overstiges af de positive virkninger fra de ganske kraftige penge- og finanspolitiske lempelser især i USA. Effekterne af terrorangrebet vil således allerede vise sig på kort sigt, mens erfaringerne viser, at den økonomiske politik først virker med nogen forsinkelse. Den økonomiske politik kan med andre ord ikke *afværge* et tilbageslag på kort sigt. Den kan derimod afkorte nedgangsperioden. På lidt længere sigt vurderes terrorhandlingen den 11. september således i sig selv ikke at påvirke samfundsøkonomien.

Ved en vurdering af de økonomisk-politiske muligheder i forhold til den økonomiske situation, der er indtruffet efter den 11. september, er det vigtigt at tage højde for de forskellige situationer de enkelte lande befinder sig i.

Usikkerhedsmomenter

Vurderingen af den internationale økonomiske udvikling er aktuelt behæftet med ekstraordinært stor usikkerhed. Et afgørende usikkerhedsmoment er, hvordan kampen mod den internationale terror vil udvikle sig, og det er stadig for tidligt at sige noget entydigt herom. Usikkerheden har afgørende betydning for udviklingen på især aktiemarkederne og i forbrugernes og virksomhedernes tillid. Spørgsmålet er, i hvor stort omfang den øgede usikkerhed vil påvirke investerings- og forbrugsbeslutningerne.

Figur 2. Forbrugertilliden i USA, Tyskland og Danmark

